

Karar Sayısı : 2016/9295

31 Mart 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hollanda Krallığı Hükümeti Arasında Entegre Kırsal Kalkınma İşbirliği Üzerine Mutabakat Zaptı"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 27/6/2016 tarihli ve 11048597 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nda 26/9/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN

CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANİKLİ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKEŞ

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

V. EROĞLU

Dışişleri Bakanı V.

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

F. ÇELİK

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. AVCI

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Millî Eğitim Bakanı

F. İŞIK

Millî Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
HOLLANDA KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
ENTEGRÉ KIRSAL KALKINMA İŞBİRLİĞİ ÜZERİNE
MUTABAKAT ZAPTI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Hollanda Krallığı Hükümeti (bundan böyle “Akit Taraflar” olarak anılacaklardır);

- (1) 12 Kasım 1980’de imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakanlığı ile Hollanda Tarım ve Balıkçılık Bakanlığı Arasında Bilimsel Tarım Araştırmaları Sahasında İşbirliği Anlaşması,
- (2) 22 Haziran 1986’da imzalanan Türkiye-Hollanda Tarım Çalışma Grubunun Kurulmasına Dair Protokol,
- (3) Türkiye tarafınca 18 Kasım 1994’té, Hollanda tarafınca 8 Mart 1993’té düzenlenen, Türkiye Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Hollanda Tarım, Doğa Yönetimi ve Balıkçılık Bakanlığı Arasında Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşması ve
- (4) 18 Eylül 2000’de imzalanan, Türkiye Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ile Hollanda Tarım, Doğa Yönetimi ve Balıkçılık Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptını göz önünde tutarak,

Aşağıdaki görüşleri paylaşarak,

- (1) Kırsal kalkınma, Türkiye'nin ekonomik, ekolojik ve sosyal açıdan uygulanabilir kırsal alanlar oluşturmayı başarması ve tarımsal rekabetini güçlendirmesi yönünden büyük önem taşımaktadır;
- (2) Arazi toplulaştırılması da dâhil olmak üzere uygun biçimde yürütülen arazi ve su kaynakları yönetimi bu amaçlara ulaşmaka önemli bir araçtır;
- (3) Türkiye-Hollanda Çalışma Grubu, iki ülke arasında Kırsal Kalkınma üzerine özel bir Mutabakat Zaptının, detaylı olarak belirlenerek imzalanması ve bu mutabakat zaptının Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Hollanda Krallığı Ekonomik İşler Bakanlığı arasında imzalanmış olan Mutabakat Zaptına uyum sağlaması konusunda mutabakata varmıştır;

- (4) Türkiye, kırsal bölgelerde tarımsal kalkınma ve sürdürülebilirliği geliştirmek ve yeni gelişmeleri kolaylaştırmak için entegre bir arazi toplulaştırma yaklaşımı geliştirmektedir;
- (5) Türkiye, ülke için yeni olan, arazi bankacılığının uygulamaya konulmasıyla ilgilenmektedir;
- (6) Hollanda, entegre arazi toplulaştırma süreçlerinde ve arazi bankacılığında onlarca yıllık deneyime sahiptir;
- (7) Türkiye ve Hollanda kırsal kalkınmanın değişik alanlarında yapılan AB Eşleştirme (Twinning) projeleri ve G2G projeleri aracılığıyla 10 yıldır işbirliği yapmakta ve Türkiye-Hollanda Tarım Çalışma Grubuna rapor vermekte ve Çalışma Grubuya birlikte bu işleri koordine etmektedir;
- (8) Türkiye kırsal kalkınma/arazi toplulaştırma alanında birçok yatırım programlamış olup rekabet edebilir, ekonomik ve çevresel olarak uygulanabilir çiftliklerin geliştirilmesi önemli bir politika hedefidir;
- (9) Hollanda Hükümeti, her iki ülkede iş fırsatlarını geliştirek ve kamu sektörleri arasındaki işbirliğine devam ederek Türkiye ile işbirliğini artırmak arzusundadır;
- (10) İki ülke arasındaki işbirliği daima verimli olmuştur.

İki ülke arasındaki mevcut dostane ilişkileri güçlendirmek ve kırsal kalkınma alanında işbirliğini geliştirmek isteği ile;

Her iki ülkedeki ilgili mevcut kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde,

Aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır:

MADDE 1

AMAÇLAR

Akit Taraflar kendi hükmün alanları içinde geçerli yasal çerçeve ile uyumlu olarak, tarımsal kurumları arasında kırsal kalkınma alanında işbirliğini geliştirmeye çaba gösterirler.

Akit Taraflar, her iki ülkede de özel sektör için fırsatlar yaratarak kırsal kalkınma ve ekonomik işbirliğini kolaylaştıracak yeni projeler ve işbirliği geliştirmeyi ve uygulamayı amaçlamaktadırlar. Taraflar bu projeler ve işbirliği faaliyetleri için ikili ve çok yönlü kaynaklardan dış finansal kaynak sağlama konusunda çaba gösterirler.

MADDE 2

İŞBİRLİĞİNİN KAPSAMI

Akit Taraflar, ülkelerindeki ilgili mevcut kanunlar ve yönetmelikler çerçevesinde aşağıdaki alanlarda işbirliği geliştirirler:

1. Strateji geliştirme:

Taraflar Türkiye ve Hollanda'da kırsal kalkınma ve arazi toplulaştırma için strateji geliştirilmesine yatırım yapma niyetindedirler. Taraflar şunları yapmayı planlamaktadırlar:

- a. Deneyim ve en iyi uygulamalara dayalı stratejik politika belgeleri geliştirmek;
- b. Hollanda ve Türkiye'nin yaklaşımını en iyi hale getirmek ve daha fazla geliştirmek amacıyla arazi toplulaştırma ve arazi bankacılığı için sistematik Avrupa ölçütlerini geliştirme konusunda işbirliğinde bulunmak;
- c. Gıda güvenliği, sürdürülebilirlik, iklim adaptasyonu, su kaynakları yönetimi ve faydalı maliyet açısından Türkiye'de arazi toplulaştırma projelerinin faydalarını birlikte tanımlamak.

2. Proje geliştirme

Taraflar, birlikte, Türkiye'de kırsal kalkınma ve arazi toplulaştırma sürecini destekleyecek proje teklifleri geliştirmek istemektedirler. Taraflar bu teklifleri yürürlüğe koymak için gereken finansal fonları bulma arayışında birlikte çalışacaklardır. Ayrıca, Hollanda ve Türk şirketleri arasında arazi toplulaştırma ve kırsal kalkınma süreçlerini desteklemek amacıyla kapasite geliştirmeyi güçlendirecek ortak yatırım fırsatlarını da araştıracaklardır.

3. Karşılıklı deneyim- teknoloji değişimi ve kapasite geliştirme

İlgili alanları şunları kapsamaktadır:

- a. Türkiye'de arazi toplulaştırılmasına yönelik ulusal politika belgesinin daha fazla geliştirilmesi;
- b. El kılavuzu ya da bir çerçeve gibi arazi toplulaştırmayı destekleyici araçların daha fazla geliştirilmesi;
- c. Personelin eğitilmesi;
- d. CBS görüntüleyicileri, Orthophotos, Arazi Parsel Tanımlama Sistemi gibi dijital araçlarla yapılan veri analizleriyle arazi toplulaştırma sürecinin desteklenmesi;
- e. İletişim stratejileri ve 'sketch&match' gibi katılım araçlarıyla iç ve dış iletişim desteklenmesi;
- f. Hem altyapısal projeler hem de diğer Bakanlıkların politikalarının uygulanabilmesi için de kullanılabilecek bir araç olarak arazi toplulaştırmanın daha fazla geliştirilmesi;

- g. Arazi toplulaştırma ve kırsal kalkınma süreçlerini desteklemek amacıyla özel sektör kapasitesinin güçlendirilmesi.

4. Uluslararası işbirliği

Taraflar, her iki ülke için de faydalı olacağını düşündükleri uluslararası kırsal kalkınma projelerinde işbirliği yapma niyetini taşımaktadır. Türk uzmanlar bu tür projelere aktif olarak katılım sağlarlar.

MADDE 3

İCRA ORGANLARI

Bu Mutabakat Zaptının uygulanmasından sorumlu icra organları aşağıdaki gibidir:

1. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü (bundan böyle “TRGM” olarak anılacaktır); ve
2. Hollanda Krallığı Hükümeti adına, Hollanda Ekonomik İşler Bakanlığı, Arazi ve Su Kaynakları Yönetimi Dairesi (Dienst Landelijk Gebied), (bundan böyle “DLG” olarak anılacaktır).

MADDE 4

YILLIK ORTAK UYGULAMA PLANI

1. Taraflar her yıl 31 Mart tarihi itibarıyle ortak bir yıllık plan hazırlayacaklar ve bu plan aşağıdaki koşulların sağlanması şartıyla bir sonraki yıl 31 Mart tarihine kadar geçerli olacaktır:
  - a. TRGM içinde yıllık uygulama planının Genel Müdür tarafından onaylanmış olması;
  - b. DLG içinde yıllık uygulama planının Müdür tarafından onaylanmış olması;
  - c. Her iki Tarafın da bahsi geçen aktiviteler için yeterli finansal kaynağı temin etmiş olması.
2. İlk (kismi) yıl için, Taraflar, 31 Mart 2015'e kadar uygulama planını oluşturacaklar ve işbu anlaşmanın imzalanmasını müteakiben en kısa zamanda, planı onay için her iki Müdüre sunarak gerekli fonu arayacaklardır. Bu plan ve müteakip rapor 2015'teki Tarım Çalışma Grubu toplantılarında, Nisan 2015-Mart 2016 planı ile birlikte sunulacaktır.
3. Taraflar ilk yıl için aşağıda belirtilen öncelikler konusunda fikir birliğine varmış olup ilk maddeler en üst düzeyde önceliğe sahip olarak değerlendirilmektedir:
  - a. Sübvansiyon programları konusunda bir etki değerlendirmesi,

- b. Bir ilçe tarımsal kalkınma planının hazırlanması;
  - c. Arazi piyasası (arazi bankacılığı, toprak birleştirme ve miras konuları, spekülasyon, kamulaştırma dahil);
  - d. Arazi toplulaştırma için eylem planı (bölgesel modelleme ve strateji geliştirme dahil);
  - e. Çalışma ve eğitim;
  - f. Bir entegre pilot proje (daha sonra belirlenecektir).
4. Mümkün olduğunda Taraflar, proje hazırlama, çalışma grubu toplantıları, uluslararası misyonlar gibi hazırlık faaliyetleri için finansman ya da eş finansman sağlayacaktır.

MADDE 5

İZLEME VE İLETİŞİM

TRGM ve DLG iki teşkilat arasında irtibat görevlisi olarak görev yapması için birer temsilci tayin edeceklerdir. Bu irtibat kişileri aynı zamanda yukarıda bahsedilen yıllık uygulama planının hazırlanmasından da sorumlu olacaklardır. Taraflar şu konularda fikir birliğine varmışlardır:

- a. Temsilciler yıllık uygulama planını gözlemlerek ve alınması gereken tüm önlemleri tespit etmek amacıyla yılda iki kez bir araya geleceklerdir;
- b. Temsilciler yıllık olarak gözlem ve değerlendirme raporu hazırlayacaklardır;
- c. Yıllık uygulama planları ile gözlem ve değerlendirme raporları tavsiye ve onay alınması için Tarım Çalışma Grubuna sunulacaktır;
- d. Temsilciler doğrudan kendi müdürlерine geri bildirimde bulunacaklardır.

MADDE 6

ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Mutabakat Zaptının yorumlanması veya uygulanmasından doğabilecek her türlü anlaşmazlık veya görüş ayrılığı, Akit Taraflar arasında karşılıklı istişare ve müzakere yoluyla dostane yollarla çözüme kavuşturulur.

MADDE 7

DEĞİŞİKLİK

İşbu Mutabakat Zaptı, Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızası ile değiştirilebilir.

Bu tür değişiklikler, işbu Mutabakat Zaptının 8. Maddesinde belirtilen aynı yasal usul uyarınca yürürlüğe girer ve bu anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

MADDE 8

YÜRÜRLÜĞE GİRME, GEÇERLİK SÜRESİ VE FESİH

- İşbu Mutabakat Zaptı, Akit Tarafların bu mutabakat Zaptının yürürlüğe girmesi için gerekli iç mevzuatları tamamladıklarını birbirlerine diplomatik yollarla yazılı olarak illetikleri en son bildirimin yapıldığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.
- İşbu Mutabakat Zaptı, yürürlüğe girme tarihini müteakiben 5 (beş) yıl süreyle yürürlükte kalır. Akit Taraflardan biri, zaptın son geçerlik tarihinden en az 6 (altı) ay önce diplomatik kanallar aracılığıyla diğer tarafa yazılı tebligatta bulunarak zaptı feshetme niyetini bildirdiği müddetçe işbu Mutabakat Zaptının süresi kendiliğinden ve bir öncekini müteakiben 1 (bir) yıl daha uzar.
- İşbu Mutabakat Zaptının sona ermesi, yine bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde başlatılmış ve devam eden program ve/veya projelerin tamamlanmasını etkilemez.

İşbu Mutabakat Zaptı, yukarıdaki hükümler muvacehesinde, Hükümetlerince uygun şekilde yetkilendirilmiş bulunan aşağıda ismi yazılı kişiler tarafından imzalanmıştır.

..... tarihinde, her biri aynı derecede geçerli orijinal nüshalar halinde, Türkçe ve İngilizce dillerinde, nota teatisi ile imzalanmıştır. Yorumlanmasında herhangi bir farklılık olması durumunda, İngilizce metin geçerli sayılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Mehmet Mehdi EKER

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

Hollanda Krallığı Hükümeti

Adına

Sharon A. M. DIJKSMA

Tarım Bakanı

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS
ON COLLABORATION IN INTEGRATED RURAL DEVELOPMENT**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Kingdom of the Netherlands (hereinafter referred to as "the Contracting Parties"),

Having regard to,

- (1) The Agreement for the Cooperation between the Ministry of Agriculture and Forestry of the Republic of Turkey and the Ministry of Agriculture and Fisheries of the Netherlands in the Field of Scientific Agricultural Research, signed on November 12, 1980,
- (2) The Protocol on the Establishment of Turkey-Netherlands Agricultural Working Group, signed on June 22, 1986,
- (3) The Memorandum of Understanding between the Ministry of Agriculture and Rural Affairs of Turkey and the Ministry of Agriculture, Nature Management and Fisheries of the Netherlands concerning collaboration in the field of animal health, done at November 18, 1994 by the Turkish side and at March 8, 1993 by the Dutch side,
- (4) Memorandum of Understanding between the Ministry of Agriculture and Rural Affairs of the Republic of Turkey and the Ministry of Agriculture, Nature Management and Fisheries of the Netherlands, signed on September 18, 2000,

Considering that,

- (1) Rural development is very important for Turkey to achieve economically, ecologically and socially viable rural areas, and to strengthen agricultural competitiveness;
- (2) Appropriate land and water management, including land consolidation, is an important instrument to reach these goals;
- (3) The Turkish-Netherlands Agricultural Working Group agreed that a specific Memorandum of Understanding on Rural Development should be detailed and signed between the two countries, and that this Memorandum of Understanding would fit within the existing Memorandum of Understanding between the Ministry of Food, Agriculture and Livestock of the Republic of Turkey and the Ministry of Economic Affairs of the Kingdom of the Netherlands;

- (4) Turkey is developing an integrated land consolidation approach, to improve agricultural development and sustainability in rural areas and facilitate new developments;
- (5) Turkey is interested in implementing land banking, an approach which is new to the country;
- (6) The Netherlands has decades of experience in integrated land consolidation processes and land banking;
- (7) Turkey and the Netherlands have cooperated for 10 years through EU-twinning projects and G2G projects on different aspects of rural development, and have reported to and coordinated these actions with the Turkish-Netherlands Agricultural Working Group;
- (8) Turkey has programmed many investments in rural development/land consolidation and the development of competitive, economically and environmentally viable farms is an important policy goal;
- (9) The Dutch government wishes to enhance the cooperation with Turkey, by promoting business opportunities and by continuing cooperation between the public sectors in both countries;
- (10) Cooperation between the two countries has always been fruitful,

With a desire to strengthen the existing friendly relations between the two countries and to enhance cooperation in the field of rural development,

Pursuant to the prevailing laws and regulations in their respective countries,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

OBJECTIVES

The Contracting Parties shall endeavour to enhance cooperation between their agricultural institutions in the field of rural development in accordance with the applicable legal framework within their purview.

The Contracting Parties intend to develop and implement new forms of cooperation which will facilitate rural development and economic cooperation through creating opportunities for

the private sector in both countries. Parties will endeavour to find external funding for these projects and cooperation activities from bilateral and multilateral sources.

ARTICLE 2

SCOPE OF COOPERATION

The Contracting Parties shall carry out the cooperation between them in the following areas pursuant to the prevailing laws and regulations in their respective countries;

1. Strategy development:

Both Parties intend to invest in strategy development for rural development and land consolidation in Turkey and the Netherlands. Parties intend to:

- a. Develop strategic policy documents based on experience and best practices;
- b. Cooperate in developing systematic European benchmarks for land consolidation and land banking, in order to optimize and further develop the Dutch and Turkish approach;
- c. Define together the benefits of land consolidation projects in Turkey in terms of food security, sustainability, climate adaptation, water management, and cost-benefits.

2. Project development

Both Parties intend to develop project proposals together that support rural development and land consolidation process in Turkey. The Parties will join forces in the search for funding to implement these proposals. They will also seek to create opportunities for joint ventures between Dutch and Turkish companies that will strengthen capacity development in support of land consolidation and rural development processes.

3. Exchange of experience and technologies and capacity building

Fields of interests include:

- a. Further development of a national policy document for land consolidation in Turkey;
- b. Further development of supporting tools for land consolidation, such as a handbook and a framework;
- c. Training of staff;
- d. Support of the land consolidation process through data-analysis with digital tools such as GIS viewers, Orthophotos and Land Parcel Identification System;
- e. Support the in- and external communication with communication strategies and participation tools such as 'sketch & match';

- f. Further development of land consolidation as a tool for infrastructural projects and possibly also as a tool for the implementation of other Ministries' policies;
- g. Strengthening private sector capacity in support of land consolidation and rural development processes.

4. International cooperation

Parties intend to cooperate in international rural development projects where this would benefit both countries. Turkish experts actively participate in such international projects.

ARTICLE 3 THE EXECUTING AUTHORITIES

The Executing Authorities responsible for the implementation of this Memorandum of Understanding are:

1. The General Directorate of Agricultural Reform (herein after referred to as "TRGM") of The Ministry of Food, Agriculture and Livestock on behalf of the Government of the Republic of Turkey; and,
2. Dienst Landelijk Gebied, the Government Service for Land- and Water Management (herein after referred to as "DLG") of the Ministry of Economic Affairs on behalf of the Kingdom of the Netherlands.

ARTICLE 4 JOINT ANNUAL IMPLEMENTATION PLAN

1. Parties will prepare a joint annual implementation plan by 31 March each year, which will be effective until 31 March of the following year, provided that:
  - a. Within TRGM the annual implementation plan is approved by the general director;
  - b. Within DLG the annual implementation plan is approved by the director;
  - c. Both parties have secured adequate funding to implement the said activities.
2. For the first (partial) year, both parties will define the implementation plan till 31 March 2015, and seek the required funding as soon as possible after the signing of this agreement, submitting the plan to both Directors for approval. This plan and the subsequent report will both be submitted to the Agricultural Working Group meeting in 2015, together with the plan for April 2015 – March 2016.

3. Parties agree on the following priorities for the first year, the first points are, considered to have the highest priority:
  - a. An impact assessment on subsidy schemes;
  - b. Preparing a sub-provincial agricultural development plan;
  - c. Land market (including land banking, defragmentation and inheritance issues, speculation, expropriation);
  - d. Action plan for land consolidation (including regional modeling and strategy development);
  - e. Training and education;
  - f. An integrated pilot project (to be determined).
4. Where possible both parties will provide finance or joint finance for the preparatory activities such as project preparation, working group meetings, international missions.

ARTICLE 5

MONITORING AND COMMUNICATION

Both TRGM and DLG will assign a representative to act as a contact person between both organizations. These contact persons will also be in charge of preparing the above mentioned annual implementation plan. Parties agree that:

- a. Representatives will meet twice a year to monitor the annual implementation plan and identify all measures to be taken;
- b. Representatives will annually prepare a monitoring and evaluation report;
- c. Annual implementation plans and monitoring and evaluation reports will be presented to the Agricultural Working Group for advice and confirmation;
- d. And representatives will directly report to their own director.

ARTICLE 6

SETTLEMENT OF DISPUTES

Any dispute or differences arising from the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be settled amicably through consultation or negotiation between the Contracting Parties.

ARTICLE 7

AMENDMENTS

This Memorandum of Understanding may be amended by a mutual written consent of both Contracting Parties.

Such amendments shall be made through following the same legal procedure specified in Article 8 of the Memorandum and shall be integral part of this Memorandum.

ARTICLE 8

ENTRY INTO FORCE, DURATION AND TERMINATION

1. This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of the last written notification by which the Contracting Parties notify each other through diplomatic channels regarding the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of the Memorandum of Understanding.
2. This Memorandum of Understanding shall remain in force for a period of 5 (five) years from the date of its entry into force and shall be extended automatically for successive periods of one year unless one of the Contracting Parties notifies the other Party in writing through diplomatic channels of its intention to terminate the Memorandum of Understanding at least 6 (six) months prior to its expiration.
3. The termination of this Memorandum of Understanding shall not affect the completion of any ongoing programs and/or projects under this Memorandum of Understanding.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments have signed this Memorandum of Understanding.

Done through exchange of notes on ..... in original copies in Turkish and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of
the Government of
the Republic of Turkey

On behalf of
The Government of
the Kingdom of the Netherlands

Mehmet Mehdi EKER
Minister of Food, Agriculture and Livestock

Sharon A. M. DIJKSMA
Minister for Agriculture